

GOED BURGERSCHAPSONDERWIJS BEGINT MET HET TEAM

Om burgerschapsonderwijs goed vorm te kunnen geven is het belangrijk dat het team het goede voorbeeld geeft, voor elkaar openstaat en elkaar leert kennen, stelt Jolisa Parera, leerkracht van groep 7/8 en coördinator burgerschapsonderwijs op Kindcentrum Het Krijt. Ze vertelt waarom dat zo belangrijk is en hoe ze daaraan werkt.

Dat Jolisa de rol van coördinator burgerschapsonderwijs op Kindcentrum Het Krijt vervult, is geen toeval. "Dat heeft sterk te maken met mijn culturele achtergrond", vertelt ze. "Ik ben van Molukse afkomst. Vroeger op school heb ik het gemist om iets van mijn eigen geschiedenis en cultuur te horen. Nadat ik besloten had om de Pabo te gaan doen, voelde ik

sterk de drive om de kinderen die ik les zou gaan geven, te onderwijzen over de wereld. Daar horen allerlei onderwerpen bij, maar het meegeven van kennis over de verschillende geschiedenisverhalen, culturen en religies is voor mij de grootste motivatie geweest. Eenmaal aangenomen hier op Het Krijt was het daarom een logische stap om burgerschapsonderwijs

op te gaan pakken. Daarin zit verweven dat we kinderen leren om op een goede manier met elkaar om te gaan, ongeacht verschillen in achtergrond." Jolisa heeft de opleiding tot coördinator burgerschaps-onderwijs in Utrecht afgerond. "Het zegt veel over mijn persoonlijke gevoel bij dit onderwerp, dat

ik deze opleiding ben gaan doen. Ik wilde het vanaf het begin goed oppakken."

Begin met het team

Een belangrijk uitgangspunt dat Jolisa heeft geleerd tijdens de opleiding is dat burgerschapsonderwijs begint bij het team. "Het

gaat erom dat we elkaar als team leren kennen, zodat we elkaars verschillen gaan waarderen en elkaar kunnen aanvullen. Ook is het belangrijk dat we samen onze blinde vlekken blootleggen en beseffen dat we allemaal onze eigen bagage meenemen die ons kleurt. Dat is niet erg. We willen juist als

WERELDBURGERSCHAP OP HET KRIJT

We willen dat kinderen zich ontwikkelen tot evenwichtige wereldburgers. Een wereldburger worden leren de kinderen niet in een apart vak, maar door dit te oefenen in het dagelijks leven. Daarom besteden wij op ons kindcentrum aandacht aan wereldburgerschap geïntegreerd in andere vakgebieden, zoals kunst & cultuur, natuur, geschiedenis, wetenschap & techniek, sport & spel, lezen & spreken. Door de kinderen een breed aanbod te geven van alles wat de wereld te bieden heeft op deze gebieden, krijgen de kinderen de mogelijkheid om te groeien tot wereldburgers. Ook voorbeeldgedrag van de leerkracht en de manier van lesgeven en werken, spelen hierbij een grote rol. Vanaf de peuterleeftijd laten we de kinderen gezamenlijk kennismaken en ervaring opdoen met deze gebieden, vanuit een rijke en veilige speel- en leeromgeving.

Door uitdagende en stimulerende vragen te stellen, maken we de kinderen nieuwsgierig en stimuleren hen om een onderzoekende houding aan te nemen. We laten de kinderen ontdekken waar hun talenten liggen, wat ze moeilijk vinden en waar ze blij van worden. In de middenbouw richten we ons op aandacht hebben voor elkaar, kinderen en medewerkers. We willen de kinderen leren om met een open blik naar de wereld te kijken en elkaar in hun waarde te laten. Het actief luisteren naar elkaar is hierbij essentieel. In de bovenbouw focussen we ons vooral op verantwoordelijkheid nemen voor jezelf, de ander en de wereld om je heen met behulp van de eigen unieke persoonlijkheid en talenten. De kinderen worden uitgedaagd om na te denken over hun rol als wereldburger in hun naaste omgeving, in Nederland en in de wereld.

team gaan uitstralen dat je bent wie je bent en dat dat goed is. We hopen dat de kinderen op ons kindcentrum dat dan ook zo ervaren.” Jolisa heeft verschillende dingen met het team gedaan om elkaar beter te leren kennen. “Zo heb ik bijvoorbeeld het spel ‘burgersmaken’ met het team gespeeld. Aan de hand van een ‘menukaart’ met verschillende ‘gangen’ gingen we het gesprek met elkaar aan. Daarbij ga je steeds dieper op zaken in. Het mooie was dat we na die sessie uit eten gingen en dat we ook toen over veel meer spraken dan de gebruikelijke koe-tjes en kalfjes.”

Wereldburgerschap met alles verweven

Jolisa vond het best spannend om met het team aan de gang te gaan. “Natuurlijk is er altijd wel wat weerstand. ‘Moeten we dit ook nog erbij doen’, hoor je dan. Niet iedereen is vooraf overtuigd van het nut ervan en sommigen hebben er al een sterke mening over. En dan ben ik

JAARKALENDER WERELDBURGERSCHAP

Jolisa heeft voor het kindcentrum een wereldburgerschapskalender ontwikkeld. Hierin zijn alle herdenkings- en feestdagen opgenomen. “Hierdoor wordt niemands cultuur uitgesloten. Ieder kind ziet iets terug wat herkenbaar is.” Om de kalender onder de aandacht te houden mag een kind bij de start van de week de oude pagina eraf scheuren, zodat er even besproken kan worden welke belangrijke dagen er in de nieuwe week zijn.

ook nog de jongste in het team die het zo nodig anders wil", lacht ze. Maar uiteindelijk heeft het goed uitgepakt op Het Krijt. "Ik sprak altijd met de directeur door hoe ik het kon aanpakken en bereidde elke sessie goed voor. Ook besprak ik telkens met het team wat we gingen doen en welke afspraken daarbij hoorden. Naar elkaar luisteren was bijvoorbeeld een belangrijke afspraak. Er zijn soms pittige gesprekken gevoerd, maar het heeft veel opgeleverd." Een mooi concreet resultaat is een visie op burgerschapsonderwijs die Het Krijt voor en met het hele kindcentrum heeft geformuleerd. "We vinden het belangrijk dat ook de kinderopvang deze visie deelt, dus zij zijn er ook vanaf het begin bij betrokken. Op

die manier zit er een doorgaande leerlijn in van kinderopvang tot en met groep 8. Nu zijn we bezig met de volgende fase: het concretiseren van de visie in eigen leerdoelen per bouw." De belangrijkste stap voor het team die inmiddels is gezet is volgens Jolisa het besef dat wereldburgerschap met alles is verweven. "Het is veel meer dan een vak wat je op het rooster zet. Het is een manier van omgaan met elkaar en dat komt eigenlijk in alles terug."

BIBLIOTHEEK MET BREDE COLLECTIE

Het Krijt heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in een diverse collectie boeken voor de schoolbibliotheek. Er zijn boeken te vinden met allerlei verschillende culturele achtergronden en onderwerpen. Er is bewust gekeken naar wie de personages in de boeken zijn. Zijn het alleen personages met een witte huidskleur en blonde haren of komen er verschillende personages in voor? Er zijn ook een flink aantal boeken bijgekomen die de geschiedenis van Nederland van alle kanten belichten. Denk bijvoorbeeld aan *De reis van Syntax Bosselman* van Arend van Dam of *Istori Kita* van Simone Berger.

POTLODEN IN VERSCHILLENDE HUIDTINTEN

Dat je als team blinde vlekken kunt hebben blijkt uit het feit dat Het Krijt bij de voorraad knutsel-spullen flessen verf had staan met het label 'huidskleur'. Wiens huidskleur is dat dan eigenlijk? Uiteraard is dit label verdwenen. Ook heeft Het Krijt er nu voor gezorgd dat in alle groepen potloden in diverse huidtinten zijn.

VALENTIJNSHARTEN

Een leuke manier om elkaar als collega's beter te leren kennen, is het beantwoorden van vragen die op grote valentijnshearten staan. Denk bijvoorbeeld aan vragen als 'Van welke persoon heb je het meeste geleerd?', 'Wat wilde je als kind later worden?' en 'Wat geeft jou veel energie?'. De harten kunnen vervolgens worden opgehangen.

MEER WETEN:

KINDCENTRUM HET KRIJT

Schoolstraat 29
9408 MB Assen
0592 - 460370
hetkrijt@ckcdrenthe.nl
www.ckchetkrijt.nl

Directeur: Tineke Dolting

